

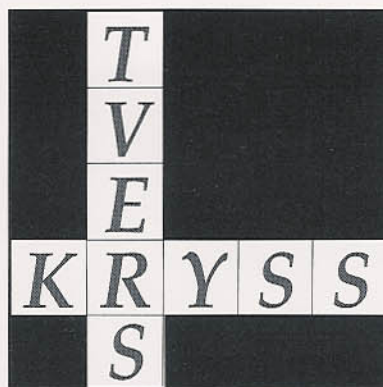
polio

Nr. 1/2003 - 18. årgang

Tidsskrift for Landsforeningen for polioskadde
Tilsluttet Norges Handikapforbund

Ord på

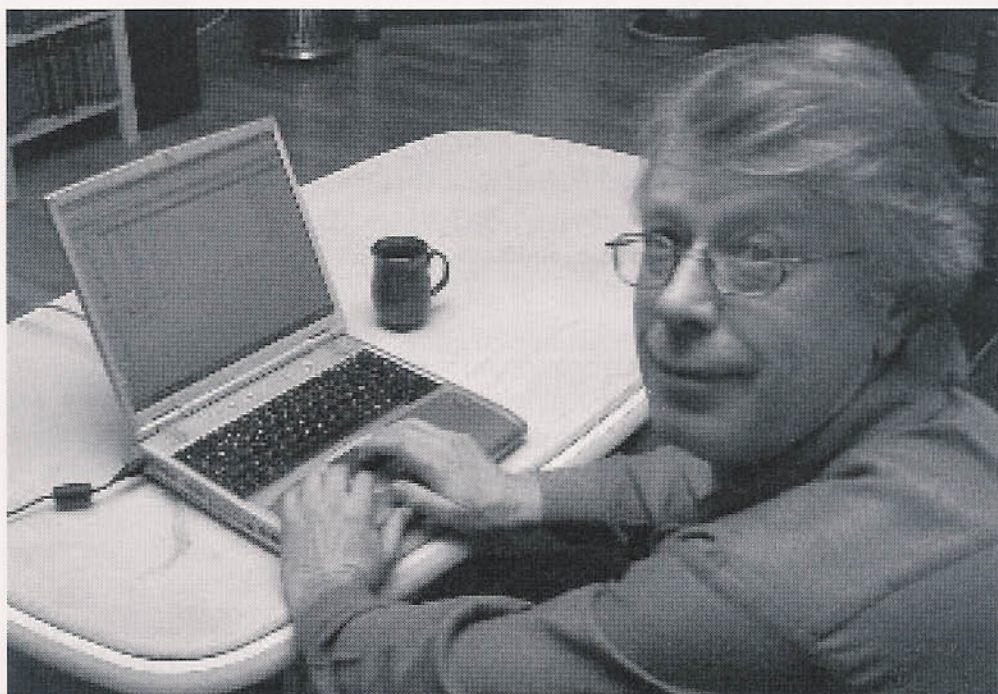
fra hobby til (underskudds-)bedrift

Når man som poliorammet må "kaste inn håndkleet" og bli uføretrygdet, er dette i seg selv en brutal overgang. Hvis man dessuten ikke har noe å fylle den påtvungne fritiden med, er man ille ute. Slike problemer har ikke Morten Staalstrøm, som Helge Reistad her forteller om. Redaksjonen ser svært gjerne at også andre av våre lesere forteller om sine fritidssysler: Det kunne være til felles glede og nytte.

Tekst & Foto:
Helge Reistad

Jeg ble kjent med Morten Staalstrøm på Holten Institutt på Sandaker i Oslo. Han var en av disse som tilsynelatende kjente alle, og som slo av en prat mellom treningsøktene. Han hadde som meg hatt polio i venstre ben som liten gutt, og prøvde å holde hofte- og ryggsmertene i sjakk ved å trene forsiktig de friske musklene (medisinsk trenings-terapi).

Til 10-årsjubileet i Oslo Poliolog fikk jeg ham innmeldt i laget som en av de siste av "kom-ut-avskapet-polioskadde". Han hadde vært uføretrygdet i mange år, men hadde den siste tiden fått ny livsgnist gjennom sin hobby: KRYSSORD.

En kjær hobby kan også bli til levebrød. Her ser vi Morten Staalstrøm i full virksomhet foran PC'en.

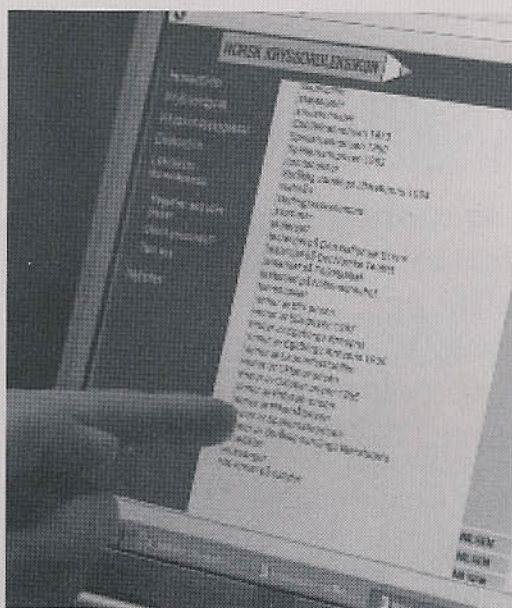
Et spennende og interessant besøk

Dette var noe jeg ikke hadde greie på, så jeg ble med ham hjem. Han fortalte hvordan han opp gjennom årene hadde systematisert innholdet i oppslagsverk og fagbøker

innen geografi, naturfag, historie og kunst, og hvordan han hadde samlet på søkeord fra kryssordoppgaver gjennom 20 år.

Dette materialet hadde han så systematisert på sin lille datamaskin, og fått lagt det ut på

en stor datatjener - "server" - på Hamar. Trygden de siste årene og oppsparte midler hadde gått med til å bygge opp en liten enmannsbedrift hvor alt foregår over datanettverket. Jeg skrev "www.kryssord.no" på

Kilometervis med bøker og oppslagsverk er ikke lenger nødvendig i kryssordløserens verden. Data og internett overtar stadig nye områder.

datamaskinen da jeg kom hjem, og opp av det store datanettet kom Mortens "Norsk Kryssord Leksikon". Jeg meldte meg like godt inn på et 14 dagers gratis prøvemedlemskap for å finne ut mer, og tenkte at dette må være fin hjernetrim for polioskadde.

Uanede muligheter

Jeg leser på datamaskinen i min egen stue at jeg nå har tilgang på over 400 000 unike søkeord med over 1 million tilknyttede ord. Jeg slo opp på "teater", og fram kom en rekke synonymer med forslag til utdypende lesning. Jeg kan søke på ord av forskjellig lengde, med noen kjente bokstaver, og jeg kan bruke "inneholder" (f.eks. hvem er

mor/far/hustru til Balder). Under tema ligger det forfattere, boktitler, komponister og komposisjoner.

Det kan til og med søkes på "kan være". Hva kan teater være? Morsomt, inspirerende, tragisk, provoserende? Ikke vet jeg, jeg får forsøke å finne det ut en dag for å forstå mer av kryssordets mysterier. Men kanskje ikke bare kryssord. Mortens database må jo være midt i blinken for alle som strever med å skrive; alt fra brev og stiloppgaver til artikler og fagbøker.

Felles interesse skaper kontakt

Hver dag sender medlemmene inn forslag til nye søkeord, og noen del-

tar på "chatte-grupper" hvor de kan diskutere løsningen på kryssord og feil og mangler ved kryssordoppgaver, og slik fungerer Mortens databasesystem også som et faglig og sosialt nettverk.

Rekorden: over 100 søk per dag i snitt

Morten fortalte at de fleste av de om lag 400 betalende medlemmene i Norsk Kryssord Leksikon bodde spredt over hele landet, og bare søkte noen 100-talls ganger i året. Men en av medlemmene hadde søkt på ord over 25 000 ganger på under et halvt år, og fikk mye igjen for årsavgiften på 150,- kr.

Nå måtte Morten vurdere å kjøpe en egen stor dataserver på Hamar, for de mange tusen søkene per døgn holdt på å sprengte systemet. Stadig kommer det nye nysgjerrige brukere, og noen melder seg inn, men foreløpig har utgiftene overstegget inntektene for kryssordfantasten fra Sinsen.

◆◆

Etterlysning

Astrid Vivian Folkedal og Helge Reistad (som bare var to år den gangen og husker lite) var våren 1945 på Vanføreanstalten på Norrbacka i Stockholm. Astrid husker noen navn på norske medpasienter: Sigrun Løyning fra Stavanger, Gunvor Glomsheller fra Lyngdal i Vest-Agder, Ernst Andersen, Åsmund Andersen, Oslo?

Det ville være fantastisk morsomt å høre fra dere. Kontakt kan formidles gjennom bladet eller Oslo Poliolog.